

DZIEŃ GODNOŚCI

18 PAŹDZIERNIKA 2017

„RÓŻNI,
ALE RÓWNI”

DOŁĄCZ DO NAS

Materiał, jaki macie Państwo przed sobą, został przygotowany z myślą o pedagogach i wolontariuszach, którzy zdecydowali się poprowadzić dyskusje z młodzieżą podczas Światowego Dnia Godności w roku szkolnym 2017/2018. Znajdziecie tu podstawowe informacje o samym wydarzeniu oraz o zadaniach czekających was przy jego organizacji. Bardzo cenimy sobie Wasze zaangażowanie w projekt. Wasz czas i poświęcenie wiele znaczą dla młodych ludzi, którzy wezmą udział w zajęciach. Mamy nadzieję, że praca przy Światowym Dniu Godności będzie czymś szczególnym również dla Was. Powodzenia!

SPIS TREŚCI

Rozdział 1 Global Dignity	3
Rozdział 2 Plan warsztatu „RÓŻNI, ALE RÓWNI“	6
Rozdział 3 Porady ogólnie dla prowadzącego Dzień Godności	10

GLOBAL DIGNITY

1. Global Dignity

Global Dignity to niezależna inicjatywa, której myślą przewodnią jest propagowanie uniwersalnego prawa każdego człowieka do godnego życia. Utworzyli ją w 2006 roku trzej „odpowiedzialni obywatele świata”: JKW Książę Haakon (Norwegia), profesor Pekka Himanen (Finlandia) i John Hope Bryant (USA), którzy spotkali się podczas Światowego Forum Ekonomicznego. Global Dignity działa na całym świecie, zwracając uwagę ludzi różnych narodowości na problem godności i jej nieposzanowania. Inicjatywa ma na celu stworzenie ponad wszelkimi granicami i podziałami społeczności ludzkiej, którą połączy wzajemne zrozumienie, tolerancja i życzliwość dla drugiego człowieka i która będzie żyć zasadami godności na co dzień, a nie tylko od święta.

2. Dzień Godności 2017

Światowy Dzień Godności jest symbolicznym dorocznym ukoronowaniem działań na rzecz godności prowadzonych przez inicjatywę Global Dignity i jej partnerów. Obchodzony na całym świecie w trzecią środę października. W roku 2017 Główne Obchody Światowego Dnia Godności przypadają na 18 października 2017 roku. Natomiast w Polsce potrważą one do końca roku szkolnego 2017/2018.

3. O godności

Każdy z nas – dziecko czy dorosły – każdego dnia podejmuje decyzje, które kształtują rzeczywistość wokół nas – na placu zabaw i w pracy, w naszych małych społecznościach i na całym świecie. Mamy możliwość zadbania o własną godność i godność innych poprzez nasze działania i sposób, w jaki używamy dostępnych środków potrzebnych do życia. Pozwalając, by godność była wartością warunkującą nasze działania, możemy w realny sposób przyczynić się do zmiany świata na lepsze. Pojęcie „godności” bierze swój początek z założenia, że każda istota ludzka ma tę samą, wrodzoną wartość. Ta wartość należy do nas przez sam fakt, że jesteśmy ludźmi. Nasze poczucie godności rośnie, kiedy czujemy, że nasze prawa i wolność są szanowane oraz gdy żyjemy w warunkach, które pozwalają nam na dokonywanie wyborów i podejmowanie działań, które determinują nasze poczucie wartości w prawości i człowieczeństwie.

Podsumowując, możemy stwierdzić, że godność opiera się na trzech filarach:

1. Godność jest nierozłącznie przypisana każdej istocie ludzkiej.
2. Prawa człowieka określają, jak należy traktować istotę ludzką.
3. Nasze poczucie godności jest uwarunkowane sposobem, w jaki traktujemy innych – wpływają na nie rzeczy, które możemy robić, aby poprawić poczucie godności własnej i bliźnich.

Światowy Dzień Godności skupia się przede wszystkim na punkcie trzecim: pojęciem godności rozumianym przez uczniów, na sposobie w jaki traktujemy siebie samych i w jaki traktują nas inni.

4. Zasady Godności

Pięć podstawowych zasad godności:

1. Każda istota ludzka ma prawo do godnego życia.
2. Godne życie oznacza możliwość osiągnięcia pełni swojego potencjału, co jest uwarunkowane dostępem do właściwego poziomu opieki medycznej, wykształcenia, godziwego wynagrodzenia i uczucia bezpieczeństwa.
3. Godność oznacza prawo do wolności w podejmowaniu określonych decyzji życiowych i szacunek dla innych w korzystaniu z tego prawa.
4. Godność winna być podstawową wartością motywującą wszelkie działanie.
5. Godność jednostki jest nierozdzielnie związana z godnością innych.

5. Definicje

Temat przewodni: Temat, jaki przyświeca obchodom dnia Godności w Polsce w danym roku szkolnym.

Główny moderator: Oficjalny przedstawiciel Światowego Dnia Godności.

Reprezentuje moderatorów na spotkaniu ogólnym, prowadzi dyskusję ogólną.

Odgrywa rolę mistrza ceremonii.

Moderatorzy: Ochotnicy, którzy poprowadzą dyskusje z młodzieżą w poszczególnych grupach lub klasach.

Koordinator szkolny: Osoba odpowiedzialna za zorganizowanie wydarzenia na terenie szkoły.

6. Światowy Dzień Godności - Global Dignity Day

Światowy Dzień Godności jest obchodzony co roku w trzecią środę października. Począwszy od tego dnia szkoły na całym świecie organizują specjalne zajęcia, dzięki którym młodzi ludzie uczą się, jak własnymi słowami określić, czym dla nich jest „godność” i dzielą się swoimi doświadczeniami na ten temat.

7. Obchody Dnia Godności w Polsce

Organizator:

Organizatorem Obchodów Dnia Godności w Polsce jest Global Dignity Poland.

Czas trwania:

Obchody Dnia Godności w Polsce w roku szkolnym 2017/2018 rozpoczynają się w październiku 2017 roku i trwają do czerwca 2018 roku.

Temat przewodni Dnia Godności w Polsce:

W roku szkolnym 2017/2018 będziemy rozmawiać o szeroko pojętej odmienności, inności wynikającej z różnych czynników, takich jak np.: stopień sprawności fizycznej, stopień sprawności intelektualnej, wyznanie, poglądy, pochodzenie, kolor skóry czy upodobania.

Chcemy pokazać młodym ludziom, że bez względu na jakiegokolwiek różnice łączą nas wszystkich te same prawa, podobne pasje, pragnienia czy obawy. Także, że każda osoba wnosi pewną wartość do grupy, środowiska, w którym funkcjonuje i dzięki temu wszyscy możemy z tego czerpać korzyści.

Hasło na rok 2017/2018:

RÓŻNI, ALE RÓWNI.

Relacja ze spotkania

Zachęcamy, by spotkanie udokumentować w formie zdjęć. Szczegóły w [Regulaminie](#).

Lekcja godności jest w zamierzeniu przygotowaniem młodzieży w danej placówce do uczestnictwa w obchodach Dnia Godności, współorganizowanych przez Global Dignity Poland. Więcej informacji na temat organizacji i obchodów w szkole znajduje się na naszej stronie <http://www.dziengodnosci.pl/>.

ROZDZIAŁ 2

PLAN WARSZTATU „RÓŻNI, ALE RÓWNI“

DO KOGO: Warsztat kierowany jest do uczniów w wieku: 13-17 lat

CZAS TRWANIA: 45 (60 min, jeśli prowadzący uzna, że jest taka potrzeba i możliwość, zaleca się rozszerzenie warsztatu do pełnej godziny zegarowej).

CEL GŁÓWNY: Rozwinięcie empatii w stosunku do osób, które uznawane są za „różne”, „odmiennie” z powodu: stopnia sprawności fizycznej, stopnia sprawności intelektualnej, wyznania, poglądów, pochodzenia, narodowości, koloru skóry, wyglądu czy upodobań.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Uświadomienie różnorodności otaczającego ich środowiska i wartości oraz korzyści z tego płynących.
- Pokazanie, że każda osoba, każdy człowiek wnosi niepowtarzalną wartość do otoczenia, w którym funkcjonuje.
- Uświadomienie, że możemy nawzajem od siebie czerpać, uczyć się i rozwijać.
- Pokazanie współzależności pomiędzy ludźmi.
- Pokazanie, że tak naprawdę wszyscy się między sobą różnimy, a wszystkie te różnice są dużą wartością dla klasy, szkoły, rodziny, klubu sportowego i każdej innej grupy czy społeczności, w której funkcjonujemy.
- Pokazanie, że mimo, tych różnic łączą nas te same prawa, pragnienia, pasje, marzenia.
- Uwrażliwienie na godność własną i godność drugiego człowieka.

PROPONOWANE TECHNIKI I NARZĘDZIA: film przygotowany przez Global Dignity Poland, dyskusja na forum klasy, ćwiczenia w grupach.

OSOBA PROWADZĄCA: wychowawca klasy, psycholog lub pedagog.. Zaleca się, aby jeśli jest taka możliwość warsztat prowadzony był przez dwie osoby: np. wychowawca + pedagog. (Dla szkół z Warszawy istnieje możliwość zaproszenia osoby z organizacji Global Dignity Poland po wcześniejszym uzgodnieniu).

SPRZĘT: rzutnik, komputer, ekran lub ściana, tablica, duże arkusze papieru (np. C1), kartki, przybory do pisania, kolorowe karteczki.

SALA: Zalecanie, aby na czas warsztatu uczniowie nie siedzieli w ławkach, ale np. w kręgu. Da to większą swobodę pracy w grupach. Możliwość swobodnego przestawiania krzeseł i poruszania się po sali.

Zaświadczenie: osoby przeprowadzające zajęcia według tego scenariusza mogą otrzymać zaświadczenie poświadczające przeprowadzenie Lekcji Godności w danej klasie/grupie młodzieży. Warunki i zasady otrzymania zaświadczenia zamieszczone są w regulamin opublikowanym w formularzu rejestracji oraz na stronie www.dziengodnosi.pl

Ważne!

Prowadzący warsztat powinien cały czas zwracać uwagę na sposób pracy uczniów w grupach, na ich sposób wyrażania, używane słownictwo. Ważne, aby cały czas podkreślać, że mamy prawo wyrażać własne zdanie, lecz w taki sposób, aby godność drugiej osoby pozostała nienaruszona, aby dbać cały czas o godność własną i innych.

CZĘŚĆ I – WSTĘP

Na wstępie prowadzący/nauczyciel krótko przedstawia cel i zakres warsztatu oraz jego plan.

CZĘŚĆ I – CZĘŚĆ GŁÓWNA

ĆWICZENIE NR 1 – FILM

FORMA: projekcja filmu przygotowanego przez Global Dignity Poland.

CEL: Poznanie historii 3 bohaterów. (Kesira, Łucja, Kuba).

CZAS TRWANIA: 10 minut.

OPIS ĆWICZENIA: Uczniowie oglądają film. Ważne, żeby uczniowie wcześniej nie wiedzieli na temat filmu, bohaterów i tematu. Tak żeby film stanowił dla nich formę zaskoczenia. Należy podkreślić, aby uczniowie oglądali film uważnie.

ĆWICZENIE NR 2 – PIERWSZE WRAŻENIE

FORMA: Dyskusja na forum klasy.

CEL: Wyrażenie bezpośrednich wrażeń, emocji po obejrzeniu filmu.

MATERIAŁY: niepotrzebne.

CZAS TRWANIA: 5 minut.

OPIS ĆWICZENIA: Po zakończeniu projekcji filmu, nauczyciel/prowadzący zadaje pytania uczniom:

1. Jakie uczucia, emocje wywołał w Tobie ten film?
2. Czy któraś z emocji była dominująca, jeśli tak to jaka?
3. Co tę emocję/uczucie w Tobie wywołało?
4. Która scena w filmie zrobiła na Tobie największe wrażenie i dlaczego?

Może się zdarzyć, że uczniowie będą mieli problem z nazwaniem emocji, jakie się w nich pojawiły. Dlatego można wcześniej przygotować kartki z nazwami emocji i powiesić je na tablicy (jedna emocja jedna karta) np.: złość, irytacja, znudzenie, strach, zaniepokojenie, smutek, radość, poczucie winy, zażenowanie.

3. ĆWICZENIE NR 3 – OMÓWIENIE BOHATERÓW

FORMA: Praca w 3 grupach i na forum klasy.

CEL: Zrozumienie sytuacji bohaterów.

MATERIAŁY: duże kartki papieru i przybory do pisania.

CZAS TRWANIA: 20 minut

OPIS ĆWICZENIA: Metodą losową prowadzący dzieli klasę na 3 grupy (ważne, żeby uczniowie nie dokonywali podziału sami i żeby dobór w grupy był losowy, np. mogą odliczyć do 3). Po dokonaniu podziału na 3 grupy każda grupa losuje imię jednego z bohaterów filmu (wcześniej warto przygotować kartki z imionami bohaterów: Kesira, Łucja, Kuba). Po wylosowaniu imion każda z grup dostaje pytania do omówienia wspólnie w ramach grupy:

- Kto jest Waszym bohaterem: imię, wiek?
- Jaki jest Wasz bohater: wiek, narodowość, co robi, co lubi?
- Co wprowadził Wasz bohater do swojej społeczności?
- Co nowego wprowadziłaby Wasz bohater do Waszego otoczenia/grupy?
- Czego Wy moglibyście się od Niej/Niego nauczyć?
- Gdybyście go spotkali, co byście Jej/Jemu powiedzieli?
- Gdyby każdy z Was był Nią/Nim czego byś najbardziej pragnęła/pragnął?
- Gdyby każdy z Was był Nią/Nim czego byś najbardziej się bała/bał?
- Gdyby każdy z Was był Nią/Nim co dało by wam największą radość?
- Gdyby każdy z Was był Nią/Nim, co dało by wam największe wsparcie?
- Gdybyście Ją/Jego spotkali, czego Wy byście Ją/Jego nauczyli, co pokazali?
- Gdyby każdy z Was był Nią/Nim, co chcielibyście usłyszeć od tych Was tutaj jako grupy?
- Wyobraźcie sobie, że jesteście na Jej/Jego miejscu, o co byście zapytali, poprosili Waszą grupę?
- Jakie widzicie wspólne punkty między Wami, a waszym bohaterem?
- Czy znacie podobną osobę w Waszym otoczeniu, środowisku?
- Gdybyście mieli napisać dalszy scenariusz życia Waszego bohatera, to jakby on wyglądał?

Ważne, aby to, co zostanie zapisane było udziałem wszystkich uczestników grupy, aby każdy głos został uwzględniony.

Na koniec każda z grup przedstawia na forum klasy swoje odpowiedzi i rozwinięcie historii. Po zakończeniu ćwiczenia uczniowie wracają na swoje miejsca.

ĆWICZENIE NR 4 – PRZENIESIENIE DO MOJEGO ŻYCIA

FORMA: Praca indywidualna oraz na forum klasy.

CEL: Połączenie pomiędzy filmem, a życiem każdego z uczniów, odniesienie do otoczenia, środowiska, w którym funkcjonuje każdy z uczniów.

MATERIAŁY: zwykłe kartki i przybory do pisania.

CZAS TRWANIA: 10 minut.

OPIS ĆWICZENIA: Poproś uczniów, aby każdy wybrał sobie jednego bohatera (wybór dowolny). Następnie każdy w odniesieniu do wybranej postaci odpowiada na pytania:

- Czy znasz podobną osobę w swoim otoczeniu, środowisku, grupie, w której bywasz?
- A może kiedyś dawno, podobną osobę spotkałeś, poznałeś?
- Przypomnij sobie moment waszego kontaktu, jak ma na imię ta osoba, jak ona/on wyglądała/ł, co Ty wtedy jej/jemu powiedziałeś, jak się w stosunku do niej/do niego zachowałeś?
- Czy jest coś, co byś zmienił w tamtej sytuacji, spotkaniu? Jeśli tak, to co?
- Jeśli w twoim otoczeniu jest podobna osoba, kojarzysz ją, ale nigdy z nią nie rozmawiałeś, to co byś teraz jej powiedział gdybyś miał okazję porozmawiać?
- Jak myślisz, co ta osoba mogła by Ciebie nauczyć, pokazać Tobie?
- Jak myślisz, co Ty tej osobie mógłbyś pokazać, dać jej?

Po upływie 5 minut. Uczniowie kończą zapisywanie odpowiedzi. Nauczyciel zachęca uczniów, aby chętni przedstawili swoje opisy na forum klasy.

ĆWICZENIE NR 5 – WEZWANIE DO DZIAŁANIA

FORMA: Praca domowa.

CEL: Wprowadzenie w życie.

MATERIAŁY: zwykłe kartki i przybory do pisania.

CZAS TRWANIA: 1-2 tygodni

OPIS ĆWICZENIA: Poproś teraz uczniów, aby w ciągu najbliższego czasu od zakończenia Lekcji Godności spróbowali porozmawiać z osobą, o której pisali w ćwiczeniu nr 4. Następnie, żeby opisali to spotkanie i rozmowę, może nawet zrobili wspólne zdjęcie ze spotkania, oczywiście za zgodą tamtej osoby. Jeśli nie ma możliwości na spotkanie z osobą, o której uczeń opowiadał, bo np. jest to ktoś z przeszłości, to mogą do niego napisać list bez wysyłania lub opisać jakby chcieli, żeby to spotkanie wyglądało. Zapytaj uczniów, co oni na to, zaproponuj, że mają na to zadanie np. 2 tygodnie. Po tym czasie spotkajcie się, każdy odda swoją pracę, a ten kto będzie chciał przedstawi to na forum klasy.

ROZDZIAŁ 3

PORADY OGÓLNE DLA PROWADZĄCEGO DZIEŃ GODNOŚCI

Dyskusje w klasach

Zacznijcie od nakreślenia planu zajęć i omówienia, co należy zrobić, żeby wszystkim pracowało się dobrze. Tych kilka słów pomoże w stworzeniu atmosfery bezpieczeństwa i otwartości. Możecie zapytać, czy w klasie panują jakieś określone zwyczaje, które mogłyby pomóc we wprowadzeniu przyjaznej atmosfery lub w sprawniejszym przeprowadzeniu zajęć, czy jest coś, co by im pomogło poczuć się bezpiecznie i komfortowo oraz wzmocniło wzajemne zaufanie. Dobrze jest zapisać te zasady na tablicy, tak żeby w trakcie lekcji w razie potrzeby móc się odnieść do wcześniejszych, wspólnych ustaleń.

Zachęcenie do aktywności

Waszym zadaniem jest zadbanie o to, żeby każdy mógł tego dnia się wypowiedzieć – niezależnie od tego z jakim nastawieniem przyszedł na zajęcia – i uświadomienie wszystkim, że tylko od nich zależy, czy zajęcia będą dla nich ciekawe.

Poniżej znajdziecie kilka wskazówek, które mogą pomóc uczestnikom zajęć w osobistych refleksjach i w przeprowadzeniu dyskusji:

- Przed projekcją filmu powiedz uczniom, aby oglądali film uważnie, zwracali uwagę na bohaterów, jacy są, co mówią.
- Podczas pracy grupowej zwracaj uwagę aby wszyscy uczniowie brali czynny udział, jeśli ktoś jest bierny spróbuj go zachęcić do włączenia się, zadając pytanie np, „A co ty o tym sądzisz, jak ty to widzisz?“. W przypadku zejścia rozmów na inny temat, dopilnujcie aby wróciła ona na właściwy tor.
- Podczas prezentacji na forum zachęcaj uczniów do wypowiedzania się, podkreślając, że mogą się czuć bezpiecznie podczas tego warsztatu.
- Nie krytykuj i nie oceniaj wypowiedzi ucznia, nawet jeśli się z nią nie zgadzasz.
- Staraj się odnosić do faktów, czyli do zachowania ucznia.
- Wypatrujcie w grupie poparcia: czy zgadzają się z opinią poprzedników?

Co, jeśli?

Zdarzają się sytuacje, które przeszkadzają w prowadzeniu dyskusji i wprowadzają negatywną atmosferę. Może to być hałas na zewnątrz, niechęć uczniów do zajęć, ich bierna postawa lub czyjeś niegrzeczne lub agresywne zachowanie.

Każda sytuacja jest inna, trudno więc ustalić sztywną listę wytycznych, którym należy się podporządkować w razie problemów. Każdy prowadzący jest inny, powinien więc zareagować w danej okoliczności w sposób, który wydaje mu się najbardziej naturalny. Nasze porady mogą jedynie posłużyć jako kompas do postępowania, wskazówki mogące pomóc moderatorom w pracy:

- Obchody Dnia Godności w Polsce w roku 2017/2018 koncentrują się na temacie akceptacji szerokopojętej odmienności, różnorodności. Dlatego ważne jest też uwrażliwienie uczniów, żeby już na poziomie wspólnej pracy akceptowali swoją odmienność i różnice zdań.
- Twoja postawa wobec uczniów musi mieć na względzie zarówno ich godność, jak i Twoją godność osobistą. Uczniowie często utożsamiają godność z takimi pojęciami jak szacunek, poczucie bezpieczeństwa, troska i duma. Postaraj się okazać te cechy w praktyce, niezależnie od tego czy zajęcia idą jak z płatka, czy napotykasz przeciwności.
- Nie daj się sprowokować, chyba że nie da się nie zareagować. Jeśli napotkasz nieszkodliwy opór, dajcie uczniom trochę luzu. Zignoruj pierwsze oznaki oporu. Jeśli sytuacja się powtarza, zwróć uczniom uwagę, ale łagodnym i przyjaznym tonem. Pokaż, że jesteście po tej samej stronie i chcesz, żeby wszyscy grali zespołowo. Odpowiadaj z humorem, jeśli taka twoja wola, ale unikajcie sarkazmu.
- Pamiętaj, aby nie forsować oporu grupy na siłę. Warto wtedy dać chwilę oddechu, zapytać czy jest coś, co mogłoby pomóc im w rozmowie, czy jest coś czego nie rozumieją lub nie zgadzają się, możesz też zapytać czy może potrzebują chwili przerwy.
- Jeśli zostaniesz zmuszony do nakreślenia jakiejś granicy, upewnij się, że reagujesz na problem, a nie na konkretną osobę. „Chciałbym, żebyś usiadł w swojej grupie” brzmi lepiej niż „siadaj i się nie wierć”.
- Dokładnie przekaz, czego oczekujesz od uczniów („chciałabym, żebyście posiedzieli w ciszy i posłuchali, aż skończę mówić”). Unikaj ogólników („strasznie tu głośno”).
- Formułuj swoje prośby w pozytywny sposób („czy mógłbyś...”), a nie negatywny („przestań wreszcie”).
- Jeśli napotkasz na ciszę w grupie, brak reakcji na twoje pytania poszukajcie wzrokiem sojusznika, kogoś, daje oznaki, że się z wami zgadza, ale może nie mieć odwagi się odezwać.
- Bądź stanowczy, ale nie despotyczny. Dobry prowadzący stawia jednak sprawę jasno. Musisz wkroczyć i przeszkodzić w zachowaniu, które twoim zdaniem może zranić czyjąś godność.

Jak sobie poradzić z niektórymi sytuacjami:

1. Drobne trudności: np. uczeń chodzi po klasie, głośno się śmieje lub wygłasza niegroźny, ale głupi komentarz.

Rada: Nie zaprzataj sobie tym zbyt głowę, ale nawiąż z uczniem przyjazny kontakt wzrokowy. Owocna praca wymaga dobrej atmosfery. W większości przypadków najlepiej po prostu sprawę zignorować.

2. Ten sam uczeń ponownie przeszkadza i tym razem widać, że przeszkadza innym, tworzy się atmosfera niepewności.

Rada: Spytaj ucznia, co się dzieje. Jeśli akurat trwa ćwiczenie w mniejszych grupach, najlepiej podejść do niego i zająć się sprawą bez angażowania w problem reszty klasy. Unikaj oceniania ucznia lub zaistniałej sytuacji, ale otwarcie powiedz mu, co wydzielałeś, ponieważ jego zachowanie źle wpływa na atmosferę w klasie. Mów o faktach, a nie o ocenie sytuacji. Uważnie wysłuchaj odpowiedzi ucznia. Być może rozwiązanie samo się nasunie. Spytaj, czy jest coś, co możesz zrobić, żeby uczniowi było łatwiej powrócić do ćwiczenia. Mimo że twoje zachowanie winno być grzeczne i pełne szacunku, daj jasno do zrozumienia, że zajęcia muszą być kontynuowane i zaznaczcie czego ty potrzebujesz aby móc je kontynuować.

3. Uczniowie „wariują”: wiele osób chodzi po klasie, głośno się zachowuje i często zbacza z tematu dyskusji.

Rada: Zarządź przerwę. Wyjaśnij, co zobaczyłeś i usłyszałeś i dlaczego musisz przerwać. Zwróć uwagę, że w klasie panują określone zasady, którym trzeba się podporządkować, odwołaj się do zasad ustalonych na początku zajęć. Spytaj podopiecznych, czy mają pomysły, w jaki sposób możecie im pomóc skupić się na zajęciach, czy jest coś co mogło by im pomóc w tym. Zmuszenie uczniów do zastanowienia się nad sytuacją zazwyczaj pomaga rozwiązać problem. Upewnij się, że nie działasz w pojedynkę. Poszukaj w grupie sojuszników. Posłuż się grupą. Spytaj kilku uczniów, co ich zdaniem mogłoby pomóc we wprowadzeniu porządku. Co do przyczyny zamieszania – kiedy już odzyskacie uwagę grupy, możecie zapytać, dlaczego problem powstał. Czy coś sprawiło im trudność, jeśli tak to, co to było.

4. Negatywne reakcje na zajęcia („to jest nudneee!” „nie będę sterczał jak kołek i słuchał tego szajsu!”).

Rada: Zwróć się bezpośrednio do uczniów, którzy wygłaszają takie komentarze. Uważnie wysłuchaj ich wyjaśnień. Jasno powiedź, że biorą udział w Dniu Godności i zajęcia nie zostaną przerwane. Spytaj, czy możecie w jakiś sposób pomóc konkretnemu uczniowi wrócić do dyskusji. Możesz też powiedzieć, jaki skutek mają negatywne komentarze na resztę klasy i czy nie mogliby zachować pewnych myśli dla siebie. Zachęć ucznia do podzielenia się swoimi uwagami co do przebiegu zajęć po ich zakończeniu, tak aby sprawniej i ciekawiej zorganizować Dzień Godności w przyszłych latach.

5. Uczniowie nie podejmują dyskusji, na zadanie pytania odpowiada wam cisza.

Rada: Być może uczniowie po prostu potrzebują więcej czasu na przemyślenia. Daj im do zrozumienia, że nie przeszkadza ci, jeśli musicie chwilę poczekać, aż ktoś zechce ubrać myśli w słowa. Jeśli cisza się przeciąga, spytajcie, czy wypowiedziałeś się wystarczająco jasno przy zadawaniu pytania, czy jest coś czego nie rozumieją. Spróbuj sparafrazować pytanie lub podać odpowiednie przykłady, które nakierują uczniów na odpowiedź.

Pamiętaj dla młodych ludzi ważna jest grupa rówieśników i dostosowanie się do zasad tam panujących. Może boją się ośmieszenia lub krytyki kolegów? Jeśli problem leży w nieśmiałości uczniów, podzielcie ich na grupy. Kiedy znajdują się w mniejszych gronach, łatwiej będzie wam zobaczyć, co jest przyczyną milczenia. Uczniowie w części grup otworzą się i rozpoczną żywszą dyskusję, w innych wciąż będzie panowała niezręczna cisza. Zaciągnijcie rady nauczyciela, który lepiej zna swoich wychowanków. Może trzeba inaczej rozdzielić uczniów, może w niektórych powinien usiąść dorosły, a może pewni uczniowie potrzebują rozmowy indywidualnej.

Jeśli dyskusja nadal wolno się rozwija, możecie spróbować przerwać zajęcia jakimś ćwiczeniem lub zabawą, po czym ponownie wrócić do programu.

6. Oszczerstwa, są absolutnie niedopuszczalne! Prowadzący musi się upewnić, że atmosfera dyskusji będzie przyjazna i bezpieczna i musi jasno dać do zrozumienia, że oczernianie innych nie będzie tolerowane. Nie wolno dopuścić, żeby uczeń znieważał kolegów, nauczycieli, czy samego siebie. Jeśli wypowiedziano komentarze rasistowskie, seksistowskie, poniżające – musicie się upewnić, że się nie przestyszeliście. Następnie należy zdecydowanie powiedzieć, dlaczego uważacie takie słowa za uwłaczające. Nie będziecie tolerowali, jeśli uczniowie będą wyzywali się nawzajem. Musicie natychmiast zareagować na taką sytuację i upewnić się, że wasz sprzeciw dotarł również do innych uczniów, którzy usłyszeli ów komentarz. Wyjaśnicie też dlaczego takie zachowanie i słowa są niewłaściwe.

**Obchody Światowego Dnia Godności w Polsce
w roku szkolnym 2017/2018
zostały objęte patronatem honorowym
Rzecznika Praw Dziecka, Marka Michalaka**

RZECZNIK PRAW DZIECKA
Marek Michalak